

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Cserhalmi Tamás ügyvéd által képviselt szám alatti lakos felperesnek a dr. Bányai István ügyvéd által képviselt szám alatti lakos I.r., a személyesen eljáró szám alatti lakos II.r., és szám alatti lakos III.r. alperes ellen 1.870.000 forint megfizetése iránt a Nyíregyházi Városi Bíróságon 12.P.20.197/2008. szám alatt indult, és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2.Pf.20.102/2010/8. számú ítéletével befejezett perében az I.r. alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet az I.r. alperes kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontjára vonatkozó rendelkezés tekintetében hatályon kívül helyezi, és ebben a részében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, az I.r. alperes kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontját 2007. december 12. napjára módosítja, míg egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 20.000 (Húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az I.r. alperest, hogy fizessen meg az állam javára, az adóhatóság felhívására 106.100 (Egyszázhaty-ezer-egyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

Az I.r. alperes tulajdonát képező ... szám alatti ingatlan felújítása során a felperes elkészítette a tetőszerkezetet és elvégezte a bádógos munkákat. A felperes részére vállalkozói díj kifizetésére nem került sor.

A felperes módosított keresetében 1.870.000 forint vállalkozói díj és járulékai egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket.

Az I.r. alperes a kereset elutasítását arra hivatkozva kérte, hogy a felperessel nem kötött vállalkozási szerződést, a testvérével a II.r. alperessel és a sógornőjével a III.r. alperessel kötött az

ingatlan felújítására generálkivitelezési szerződést. A II.r. és a III.r. alperesnek összesen 8.330.000 forintot adott át, amely összegből nekik kellett volna a felperes részére járó vállalkozói díjat megfizetni.

A II.r. és a III.r. alperes a kereset elutasítását jogviszony hiányára hivatkozva kérte. Ellenkérelmük szerint a felperessel az I.r. alperes kötött vállalkozási szerződést, ezért őket a felperes felé vállalkozói díjfizetési kötelezettség nem terheli. A II.r. alperes az I.r. alperessel semmilyen szerződést nem kötött, míg a III.r. alperes az I.r. alperessel kötött megbízási szerződésben csupán az építkezés ügyeinek irányítására, az építőanyagok megvásárlására, annak építési területre való szállítására, rakodására, a törmelék elszállítására, és az ezzel kapcsolatos ügyek intézésére, továbbá a vállalkozókkal való kapcsolattartásra vállalt kötelezettséget. A vállalkozókkal történő szerződéskötésre azonban nem terjedt ki az I.r. alperessel kötött megbízási szerződés.

A bíróság jogerős ítéletével 1.769.014 forint és járulékai megfizetésére kötelezte az I.r. alperest a felperes részére, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a felperessel az I.r. alperes kötött vállalkozási szerződést, ezért a II.r. és III.r. alperes marasztalására irányuló keresetet alaptalannak ítélte. A bíróság az I.r. alperes által beszerzett magánszakértői vélemény alapján - a csatorna anyagköltségénél az I.r. alperes által elismert 254.000 forint nettó összeget elfogadva - a felperest megillető vállalkozói díj összegét 1.769.014 forintban állapította meg, és az I.r. alperest ezen összeg, valamint járulékai felperes javára történő megfizetésére kötelezte.

A jogerős ítélet ellen az I.r. alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására, és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletével szemben előterjesztett fellebbezését nem vette kellő súllyal figyelembe. Előadta, hogy a fellebbezésében részletesen kitért arra, miszerint az elsőfokú bíróság a peradatokból téves következtetésre jutott, mivel nem értékelte megfelelően azt a tényt, hogy közte és a felperes között nem jött létre vállalkozási szerződés. Érvelése értelmében a II.r. és a III.r. alperes vállalta az építkezés lebonyolítását. Megismételte, hogy a felperessel nem állt szerződéses kapcsolatban, vele sem a kivitelezés, sem a bekerülési összeg vonatkozásában nem folytatott egyeztetést. Szerinte ezt az állítását bizonyítja a felperes által a II.r. és III.r. alperes részére írt összesítés, a vállalkozási szerződés hiánya, továbbá az, hogy a felperes a fizetési

meghagyásban 2.244.000 forint és járulékai megfizetését kérte kötelezni, tehát maga sem volt vele tisztában, hogy milyen összeg kifizetésében „állapodtak volna meg a felek”. Kifogásolta, hogy a felperes az elvégzett tevékenység ellenértékéről és a követelt összegről számlát sem bocsátott ki.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem a per fő tárgya tekintetében alaptalan, míg az I.r. alperes kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontja vonatkozásában alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet az I.r. alperes kamatfizetési kötelezettsége kezdő időpontja vonatkozásában sérti a Ptk. 303. § (3) bekezdését, míg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt egyéb okból nem jogszabálysértő.

A bírói gyakorlat értelmében (BH 2002.490.) a felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következően a Legfelsőbb Bíróság csak a felülvizsgálati- és csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között, továbbá az ott megjelölt jogszabályok körében vizsgálhatja a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát. A felülvizsgálati kérelemben konkrétan meg kell jelölni a jogszabálysértést, nem elegendő a korábbi beadványokra utalni (BH 1995.99.), ezért a Legfelsőbb Bíróság az I.r. alperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt jogszabálysértések tekintetében vizsgálhatta csak a jogerős ítéletet, míg az I.r. alperes fellebbezésében felhozott indokokat a felülvizsgálati eljárás során nem vehette figyelembe.

Az I.r. alperes a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 270. § (2) bekezdésében és a Pp. 272. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően konkrétan ugyan nem jelölte meg azt a jogszabálysértést, amely alapján a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését kérte, azonban a felülvizsgálati kérelméből kitűnően annak megállapítását sérelmezte, hogy közte és a felperes között jött létre a vállalkozási szerződés, és ennek eredményeként - annak ellenére, hogy a felperes számlát nem bocsátott ki - marasztalására került sor.

Alaptalanul hivatkozott az I.r. alperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a felperes számlaadási kötelezettségének elmulasztása miatt a bíróságnak a keresetet el kellett volna utasítania, ugyanakkor a bíróság jogszabályt sértve állapította meg az I.r. alperes kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontját.

A Legfelsőbb Bíróság GK 66. számú állásfoglalásának 1. pontja értelmében az ellenszolgáltatás - kivéve, ha a felek külön fizetési határidőben állapodtak meg - a szolgáltatás teljesítésekor (átadásakor) válik esedékessé. A számlaadási kötelezettség elmulasztása, vagy késedelmes teljesítése az ellenszolgáltatásnak a szolgáltatás teljesítésekor való esedékessé válását nem érinti, jogosulti késedelemként azonban a kötelezett - késedelmi kamatfizetési kötelezettséget előidéző - egyidejű fizetési késedelmét kizárja.

Az I.r. alperes vállalkozói díjfizetési kötelezettsége esedékessé vált az átadáskor - amit a felperes részéről a számlaadási kötelezettség elmulasztása nem érintett - ezért jogszabálysértés nélkül állapította meg a bíróság az I.r. alperes vállalkozóidíj fizetési kötelezettségét. A felperes jogosulti késedelmére figyelemmel azonban jogszabályt sértve határozta meg a bíróság az I.r. alperes kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontját, mivel a bírói gyakorlatnak megfelelően kamatfizetési kötelezettség az I.r. alperest csupán a fizetési meghagyás előterjesztésének időpontjától terheli (GK 66. számú állásfoglalás).

Alaptalanul sérelmezte az I.r. alperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése eredményeként a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperessel szerződéses kapcsolatban állt.

A bírói gyakorlatnak megfelelően a bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó jogszabály megsértéséről csak akkor lehet szó, ha a bíróság által megállapított tényállás az iratok tartalmával ellentétes (iratellenes), illetőleg a bíróság a bizonyítékok egybevetése és összességükben való értékelése során okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott.

A bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményének mérlegelése alapján az említett hibáktól mentesen, és a Pp. 221. §-ának (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének eleget téve jogszabálysértés nélkül állapította meg a tényállást, és jutott arra a következtetésre, hogy a felperes bizonyította, hogy az I.r. alperessel állt szerződéses kapcsolatban.

Helytállónan hivatkozott a bíróság arra, hogy a felperes és az I.r. alperes közötti szerződéses kapcsolatot támasztotta alá Z. T., B. Cs. érdektelen tanúk vallomása, és az építési naplóba tett bejegyzés. A másodfokú bíróság a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően jogszabálysértés nélkül mellőzte az I.r. alperes fellebbezésében megjelölt új bizonyítékok figyelembevételét. Önmagában abból, hogy a fizetési meghagyásban a felperes 2.244.000 forint és járulékai megfizetésére kérte

kötelezni az I.r. alperest, majd a keresetét leszállította, nem lehet arra következtetni, hogy a felperes „maga sem volt vele tisztában”, hogy milyen összeg kifizetésében állapodott meg az I.r. alperessel. A 12.P.20.197/2008/10. számú jegyzőkönyvbe foglaltaknak megfelelően a kereset leszállítására arra figyelemmel került sor, hogy a felperes a fizetési meghagyásban megjelölt összeggel szemben csupán a nettó érték megfizetésére kérte kötelezni az I.r. alperest, mivel az általános forgalmi adó befizetésére nem került sor.

A kifejtettek értelmében a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló és okszerű mérlegelése alapján állapította meg a tényállást. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésének (az ún. felülmérlegelésnek) pedig nincs helye (BH 1999.44.).

Miután a felülvizsgálni kért határozat csupán az I.r. alperes kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontja tekintetében jogszabálysértő, a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet - kizárólag ezen rendelkezés tekintetében - a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és mivel a döntéshez szükséges tények megállapíthatók, helyette ebben a körben a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hozott, míg egyéb rendelkezések vonatkozásában hatályában fenntartotta.

Mivel az I.r. alperes felülvizsgálati kérelme a per fő tárgya tekintetében alaptalan volt, a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint ennek figyelembe vételével rendelkezett a felülvizsgálati eljárási költségről, és kötelezte az I.r. alperes a felperes javára felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, továbbá a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték viselésére.

Budapest, 2010. november 18.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartal Géza s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró